

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – PEDAGOŠKI FAKULTET

Šifra predmeta: PEF RN 505	Naziv predmeta: Teorijske koncepcije nadarenosti i talenta u odgoju i obrazovanju		
Ciklus: II (drugi)	Godina: I (prva)	Semestar: I (prvi)	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 sedmično: 4 predavanja: 3 vježbe: 1	semestralno: 60 predavanja: 45 vježbe: 15
Učesnici u nastavi:	Prof. dr. Daniel Maleč		
Preduvjet za upis:	Nema.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Stjecanje općeg znanja vezanog za nadarenost i talent kao konstrukte, te poznavanje teorijskih koncepcija i metodoloških pristupa u istraživanju nadarenosti i talenta i njihovoj uvjetovanosti historijskim, društvenim i institucionalnim faktorima. Dodatno, cilj je stjecanje stručnog znanja u prepoznavanju, praćenju i vrednovanju rada nadarenih i talentiranih učenika i načinima prilagođavanja rada ovoj kategoriji učenika.		
Tematske jedinice:	Uvod u osnovne pojmove i definicije vezane za nadarenost i talent i srodne pojmove inteligencije, kreativnosti i genijalnosti – kratki osvrt na historijat razvoja koncepta. Sistematisacija i podjela teorija i definicija nadarenosti i talenta. Pravne definicije i odredbe nadarenosti u razvijenim zemljama. Pregled teorijskih modela razvoja nadarenosti i talenta. Komparacija teorijskih i metodoloških pristupa u istraživanju nadarenosti i talenta. Modeli nadarenosti orijentirani na crte – psihometrijski modeli. Termanova studija genijalnosti u sklopu psihometrijskog modela. Tradicija razvoja testova inteligencije i kreativnosti i njihovo korištenje u procjeni nadarenosti. Pojmovi, koeficijenti produktivnosti i koeficijenti eminentnosti (PQ i EQ) kao alternative za IQ-mjere. Kognitivistički modeli i modeli humanog procesiranja informacija. Istraživanja ranih indikatora nadarenosti. Analiza procesa rješavanja problema kod nadarenih. Pojmovi kognicija i metakognicija. Piagetova teorija kognitivnog razvoja i njena primjenjivost u kontekstu nadarenosti i talenta. Pregled kognitivističkih modela. Modeli nadarenosti orijentirani na postignuće. Renzulijev troprstenasti model nadarenosti i talenta. Pojam posebnih i općih sposobnosti i motivacije i posvećenosti zadatku. Psihosocijalni i sociopsihološki pristupi u istraživanju nadarenosti i talenta. Sistemske teorije. Savremeni modeli nadarenosti i talenta (Gagné, Heller i Ziegler). Minhenška longitudinalna studija nadarenosti. Kognitivni i nekognitivni elementi darenosti i talenta. Razvojni procesi. Maturacija,		

	<p>učenje i transformacija potencijala u realizirani uspjeh. Faktori ličnosti i okoline: okolinski i personalni katalizatori i moderatori.</p> <p>Sistemi i metode prepoznavanja nadarenih i talentiranih učenika i odgojenika unutar institucionalnog obrazovanja.</p> <p>Interdisciplinarni pristup u identifikaciji i poticaju razvoja natprosječnih školskih i vanškolskih postignuća s posebnim osvrtom na uloge sistemskih faktora porodice, nastavnika, programa i provizija u radu sa nadarenim.</p> <p>Dostupni specijalizirani programi rada sa nadarenim i talentiranim učenicima.</p>
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Poznavanje osnovnih pojmoveva vezanih za nadarenost i talent i njihove distinkcije u odnosu na druge srodrne pojmove. Poznavanje teorijskih i metodoloških pristupa koji određuju definiciju, metodološki pristup u istraživanju i metodički pristup u praktičnom radu sa nadarenim i talentiranim osobama.</p> <p>Vještine: Prepoznavanje indikatora i znakova nadarenosti u predškolskom i školskom institucionalnom okruženju, korištenje adekvatnih izvora informacija o nadarenim osobama, te osmišljavanje sistemskih praktičnih rješenja u koncepciji i planiranju rada sa nadarenom i talentiranom djecom i učenicima.</p> <p>Kompetencije: Inovativnost u radu sa posebnom kategorijom nadarenih učenika i kreativno korištenje novih pristupa u radu. Originalnost u mišljenju i razumijevanje i prepoznavanje originalnosti kod djece i omladine, te upoznatost sa društvenim relativizmom kao potičućem ili ograničavajućem faktoru identifikacije nadarenih i talentiranih osoba.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>Kroz predavanja i vježbe primijenit će se različiti oblici rada:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. verbalno izlaganje i prezentacija, 2. praktične demonstracije i prezentacije, 3. grupni radovi i prezentacije, 4. analitički i sintetički metod.
Metode provjere znanja sa strukturonim ocjene:	<p>Prisutnost na predavanjima: 5 bodova Prisutnost na vježbama: 5 bodova Aktivnost na nastavi: 10 bodova I parcijalni ispit: 15 bodova II parcijalni ispit: 15 bodova Završni ispit: 50 bodova Ukupno: 100 bodova</p>
Literatura:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Čudina-Obradović, M. (1991). <i>Nadarenost: razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje</i>, Školska knjiga, Zagreb. 2. Cvetković-Lay, J., Sekulić-Majurec, A. (1998). „Darovito je, što će s njim?“. <i>Priručnik za odgoj i obrazovanje darovite djece predškolske dobi</i>. Alinea, Zagreb. 3. Subotnik, R. F. and Jarvin, L. (2005). <i>Beyond Expertise: Conceptions of Giftedness as Great Performance</i>. In: Sternberg, R. J. and Davidson, J. E. (Eds.), <i>Conceptions of Giftedness</i>, 2th Edition (343-357). Cambridge University Press. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zarevski, P. (2000). <i>Struktura i priroda inteligencije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.

	2. Kvaščev, R. (1976). <i>Psihologija stvaralaštva</i>. Beogradski izdavačko-grafički zavod, Beograd. 3. Dizdarević, I. (1980). <i>Stvaralaštvo i društveno ponašanje mladih</i>. Svjetlost, Sarajevo.